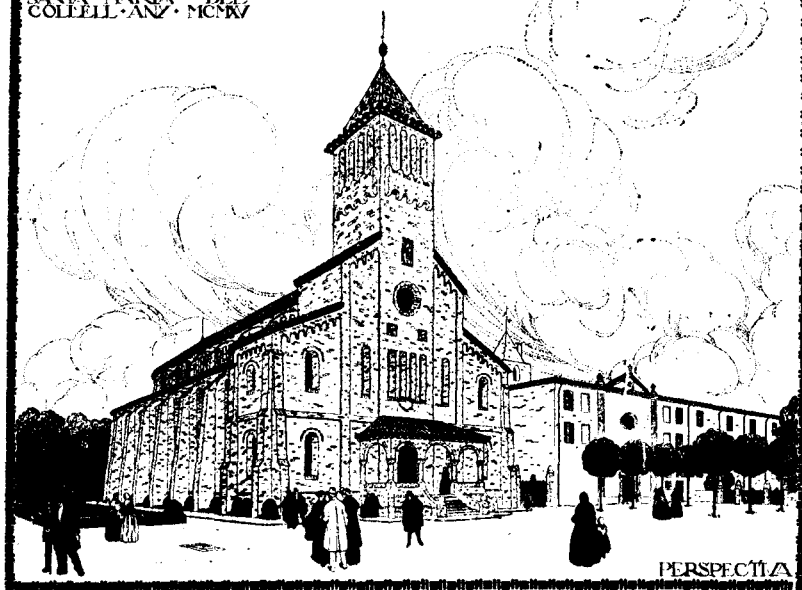

PROJECTE D'ENGINYERIA
PEL SANTUARI DE
SANTA MARIA DEL
COLLELL-ANZ. MCXV

JOSEP RENOM COSTA
ARQUITECTE

*Libenti animo concedimus benedictionem apostolicam
omnibus et singulis qui operam dabant aedificationi
ecclesiae supradictae*

Ex aedibus Vaticanis die 16 Junii 1915

Benedictus PP. XV

BUTLLETÍ DEL SANTUARI

DE

S.^{TA} MARIA DEL COLLELL

Gener de 1917

N.º 6

AMB CENSURA ECLESÍASTICA

HISTORIA DEL SANTUARIO DE NUESTRA SEÑORA DEL COLLELL

DESDE SU ORIGEN Y FUNDACION HASTA EL PRESENTE

por el Rdo. D. José Boera, profesor que fué de este Seminario-Colegio

CAPÍTULO IV

Extinción del monasterio de Santa María del Collell

Et cecidimus quasi folium universi, et iniquitates nostras quasi ventum abstulerunt nos. Isai. LXIV.-6.

Todos nosotros hemos caído como hoja, y nuestras maldades nos han arrebatado como un viento.

Sólo Dios es eterno: fuera de Dios todo es inconstante y mudable. Este mundo visible y material no es otra cosa más que una inmensa oficina de producciones y destrucciones: Dios, la naturaleza, el arte; todos trabajan para crear y producir; el tiempo y el hombre se esfuerzan en destruir y derribar. Desde lo más bajo y rastroero de la tierra, hasta lo más noble y soberano, todo tiene su tiempo de existir, y su tiempo de acabar. Lo mismo pasan los reinos y los imperios, que los tronos y dinastías, que las familias y los pueblos: los monumentos, las instituciones, las comunidades, todo comienza hoy para acabar mañana. Lo que el tiempo perdona, derriba el furor de la impiedad; lo que estos respetan, destruye la debilidad e inconstancia del hombre. Monumentos soberbios han caído hechos pedazos por la acción corrosiva de los años; instituciones venerandas han suprimido las iras revolucionarias de diferentes tiempos; comunidades respetables han extinguido la misma flaqueza e inconstancia del hombre; tal fué la suerte que cupo al monasterio de Sta. María del Collell.

Corría el año de 1453 cuando, por motivo de un grave escándalo que ocurrió, se puso la iglesia en entredicho, cerróse la puerta de ella, y fué abandonado el monasterio, dejándose a cargo de un Prior o Comendatario perpetuo el régimen de la Casa y administración de las rentas que pertenecían al Priorato. Enseguida los monjes se dividieron, pasando

parte de ellos al convento de San Pedro de Besalú, y parte al Priorato de Santa María de Finestras, ambos de la orden de San Benito; y de esta manera quedó abandonado el monasterio, extinguida la comunidad y la capilla de Ntra. Señora desamparada; llegando a tanto la infelicidad de aquellos tiempos, que como dicen los libros, fué profanada la iglesia recogiendo ganado dentro de ella.

¡Oh miseria de las cosas humanas! ¡Oh inconstancia y debilidad de los hombres! ¿Quién había de creer que una Casa conservada por tantos años, sostenida por tantas rentas y custodiada por una comunidad tan venerable había de llegar a tal extremo de desolación y desventura? En tanto que estuvo abierta esta iglesia la campana del Santuario anunciaba a los vecinos los divinos oficios que en ella se celebraban en loor y gloria de Dios Ntro. Señor y de su Santísima Madre; y los fieles de estos pueblos venían a ofrecerles sus adoraciones y respetos; mas después que se cerraron sus puertas, la capilla de la Virgen quedó abandonada y como perdida en estas selvas, sin haber apenas quien se acordara de ella: mientras los monjes conservaron esta Casa los cánticos religiosos y las alabanzas del Señor resonaban bajo las bóvedas del Santuario; mas, después que dejaron sus claustros, las paredes del convento se levantaban en esta soledad mudas y silenciosas como un panteón de necrópolis.

¿Y qué diré yo ahora de los pueblos de estos valles? ¿Cuál fué la suerte de ellos cuando se les eclipsó ese astro de bendición, que por tantos siglos había brillado en sus tierras? Abandonados a la soledad del desierto, y privados por otra parte de la saludable influencia de aquella comunidad religiosa, fácil es comprender el estado de desdicha a que llegaron; pues es sabido que sus costumbres se pervirtieron, que la devoción se perdió, que la fe y el temor de Dios se apagaron; no se observaban los mandamientos de la Iglesia, no se pagaban los diezmos y primicias, ni se santificaban las fiestas y domingos; se profanaba el santo Nombre de Dios, a los vivos se les quitaba lo que era suyo, a los difuntos no se les pagaban las deudas de justicia, y que al fin se perdieron todos o casi todos los sentimientos de Religión.

No sé yo lo que pensarían estos infelices, ni si llegaron a conocer el fondo de desdicha a que estaban reducidos; pero, es lo cierto que si alguna chispa de fe quedó en sus almas, o rastro de amor divino en sus corazones, debieron lamentarse como el pueblo de Dios en otro tiempo: «Caimos todos como hoja, y nuestras maldades nos arrebataron como un viento. No hay quien invoque tu nombre; quien se levante y se detenga: escondiste tu cara de nosotros, y nos estrellaste contra nuestras maldades».

Treinta años, como dicen algunos, duraron las tinieblas de tan espantosa noche, sobrado tiempo para matar todo germen de virtud y devoción en estas tierras; hasta que Dios Ntro. Señor fué servido por un efecto de su infinita bondad y misericordia, quitar las afrentas de esta Casa, y alumbrar los pueblos de su contorno con el nacimiento de un

nuevo día, o sea, con la aparición de Ntra. Señora, que cual aurora del cielo les trajo la paz, la bendición y la vida. Este es el acontecimiento más glorioso del Santuario, bastante por sí solo para inmortalizar su nombre: hecho prodigioso y admirable que voy a contar por menudo, como punto más principal de esta historia.

(Continuará)

La devoció a la Mare de Deu del Collell

Les Romeries

IV

El dia del gloriós St. Marc comencen els romiatges de primavera al nostre Santuari. Son els primers de venir Sant Miquel de Campmajor amb la seva sufragania de Sant Martí i el veinat de Marlant, del terme de Porqueras.

Creiem que desde la institució de les romeries tots tres pobles han tingut assenyalada aquesta diada, puix se trova consignat en documents de dos centurries enera que Sant Miquel i Sant Martí venien junts, i Marlant ho feia amb la seva matriu, la parroquia de Porqueras; tots el dia de St. Marc.

Malgrat la prohibició del Concili de Tarragona, la parroquia de Sant Miquel i la seva filial seguiren la costum de venir amb processó formada, per haver obtingut llicència del Ilm. Sr. Bisbe de la diócesi, D. Josep de Tavarner, qui trovant-se de visita a n'aquest Santuari l'any 1721, consultat degudament pels pabordres, accedí a la práctica observada pels pobles de Sant Miquel, Mieras i Cellent, per esser tan aprop i tenir la administració del Santuari; juntament amb l'obrer designat per la iglesia del Torn.

A mig segle XVIII venien amb el ceremonial antic de tots els altres pobles, com se pot veure en la següent nota:

«Los de la parroquia de St. Miquel de Campmajó venen junt ab los de la parroquia de St. Martí de Campmajó, porque es llur sufragania y tenen dia acostumat, que es lo dia de St. March, á no ser impedid, los de Campmajó ab llur proffessó van á la Iglesia de St. Miquel y junts venen ab llurs Vera Creus, Creu y ganfanons y banderas y del mateix modo quant sen tornan; Arrivats diuen dos officis, y avisen en cas de faltre Capellá per celebrar, y un dels residents de la Capella diu lo un offici, y donan á la Casa la charitat acostumada, fan alguna detenció, prenen refecció corporal y cerca de las dos horas cantan los goits y fet lo demás acostumat sen tornan».

De quan cessá aquesta forma de peregrinació no 'n sabem res de cert;

mes sembla que fou en temps de la decadència del Santuari a primers del segle passat. Lo que consta amb tota claretat es que l'any 1825 ja ho havien deixat, com se pot veure en una *Consueta* de l'arxiu parroquial de Sant Miquel, ont se llegeix que *reunint el poble junt ab els de Campmajó a ne'l Pont de Can Prat se comença a tall de professó el Rosari*.

Aquest modo de venir sí que no ha ésset modificat; segons testimoni de gent vella, i del nostre record sempre hem vist que porten el Rosari els Rvnts. Rector i Vicari, l'un amb els homes i l'altre amb les dones.

Es cosa ben sabuda de cada any que aquesta romeria es una de les més concorregudes i en la que s'hi veu major estol d'homes, essent-ne ben característica la fonamentada pietat i afectuosa devoció a Santa Maria del Collell entre aquestos bons romeus.

Fa alguns anys que aquesta espontánea manifestació de fe cristiana, ha pres un caràcter encar més popular amb la cooperació de la Capella de Música parroquial, dirigida pel nostre volgut ex-alumne D. Josep Fort, qui amb un zel digne de tota lloança, ha sabut despertar la afició al cant religiós entre els seus conterrànis, majorment entre el jovent i la mainada.

De Marllant en venen una bona volada, mes lo reduït del lloc no permet que l'ajust sía de gran gentada; no obstant la seva pietat i constància fan que en aquesta Casa se 'ls esperi amb ver entussiasme, guardant la bona recordança d'una gent tan senzilla i entussiasta de la devoció a la Mare de Deu.

CRÓNICA DEL COLLELL

El curs acadèmic.—Com ja apuntàvem en el número anterior, el curs escolar de 1916 a 1917 ens dona un motiu més de lloança a la Senyora d'aquest Casal per la prosperitat del Pensionat que ha lograt alcançar el número mai vist en aquest Establiment de 144 alumnes interns. Així, s'han tingut de fer obres per a millor comoditat dels col·legials, i sens dubte que a no tardar tindrem que reanudar les millores i engrandiment. ¡Gloria a nostra Directora, la Verge Santíssima del Collell!

Exercicis esperituals dels escolars.—Tingueren lloc per a tots els nostres estudiants des de'l dia 10 al 14 d'Octubre, i els va dirigir amb la unció apostólica que li es propia Mn. Andreu Compta, de la Casa Missió de Banyolas. Dies de salut que gracies al Senyor son cada any el prelude d'un marcat renaixement de vida esperitual intensa dels nostres jovenets, en quin cor la gracia hi cau abundosa donant una potent germinació de virtuts tendres, que indubtablement anirán arrelant-se i creixent més i més regades amb la rosada celestial que cada matí els hi envia nostra Madona amb les sagrades especies del Pa Eucarístic.

La sagrada liturgia en nostre Santuari.—La sacra liturgia que amb tota saviesa disposa la Santa Mare Iglesia, ve desenrotllant-se tots els anys en nostre Santuari amb major esplendor. Les prescripcions del Pontífex Romá son observades, gracies al Senyor, amb tota cura; i la pietat creix, i el poble s'enfervoritza, i la vida cristiana es més intensa, i la divina bondat es de tot-hom més reconeguda, i la gloria de Deu es més alt pregonada. La participació del poble en les funcions litúrgiques, que tant desitja la Iglesia, te aquí vera realitat, i els Sants Misteris son celebrats a la vegada pels sacerdots i poble, que compenetrats de la significació i esperit de les sagrades cerimonies entonen junts i al uníssó un continuat cicle de lloances divinals que acompanyades de la mística boirina del encens s'encelen fins al trono de la Trinitat Augusta.

Les funcions litúrgiques del temps.—Continuant el cicle litúrgic ens toca avui començar per les dominiques després de Pentecostés. Aquesta segona meitat de l'any eclesiàstic en la part que'ns toca ressenyar se desenrotllá amb el propi caràcter de significació de la vida del cristiá mentres fa son viatge vers la eternitat. La missa dominical fou la VIII del Kirial amb el *Credo* III, tant a propòsit per a la significació del gran romiatge de que tots els cristians formen part vers la patria celestial.

I vingué el sant temps d'Advent, el començament de l'any litúrgic. Aquest temps de penitencia i juliança a la vegada, en que la sagrada liturgia ens va ovirar aprop la deslliurança que'ns portará el diví Nadó, es sobre tot temps de desig i esperança, de impaciencia i fervor, sentiments que per tots indrets omplien nostre Santuari al cantar tot-hom i amb tota l'ànima aquell *Rorate caeli desuper* que per si sol bastaria per a divinitzar el cant gregoriá. La missa, la XVII amb el *Credo* I.

El misteri del Naixement de Jesús se celebra tots els anys en nostre Santuari amb un caràcter ben popular. Es tal vegada el dia del any en que'l poble n'está més infiltrat de l'esperit de la sagrada liturgia i a aixó sens dubte es degut el que arreu els temples s'omplin de gom a gom. En nostre Santuari es gran, molt gran la gentada que ve a retre adoració en íntima joia a l'Infant Jesús i a mostrar especial devoció a la Mare que'ns ha donat el Fill de Deu. Els sants Misteris se celebraren solemniament. ¡Que be hi esqueia la inspirada missa de Mn. Romeu jugant la cant popular melodia dels goigs de Nuria! La soletat de la nit en aquestes boscuries, la formosor del altar major de gran festa amb la il·luminació de les grans solemnitats, el concurs de la gent muntanyana sencilla com els pastors i enamorada del diví Nadó, i les religioses estrofes del *Adeste fideles* amb la tornada devota del *Venite adoremus*..... ¿no fan en conjunt de la matinada del Nadal una solemnitat litúrgica ben típica de remarcant sabor popular i veritable esperit religiós?

Més funcions religioses.—Molt tindriem que ressenyar tocant a les funcions ordinaries i extraordinaries que en nostre Santuari tenen pia actuació. Les tradicionals processons del Roser amb el devot *Ave maris*

stella i les sentides estrofes dels *Goigs* que amb gran plaer cantan a la Verge *María* els nostres col·legials; les funcions mensuals dels terciaris de Sant Francesc, amb el cant de la cristiana fraternitat *Soms germans*, coronades en aquest període per la festa del Patriarca de Asís, gran, entusiasmada, plena d'esperit seràfic i santificadora; els tercers diumenges amb funció de *Minerva*, ben característica, per lo suntuosa, del nostre temple; les funcions que cada quart diumenge dedica amb tot amor a la sua Patrona la Mare de Deu del Collell, la Congregació tot just nada i ja floreixent, amb el cant tant simpàtic, tant devot, tant marià, del ofici petit de la Mare de Deu, sobre tot amb aquell *Ave María, gratia plena, Dominus tecum* que surt del cor de tots els congregants com cant d'amor etern envers la sua celestial Mare, les festes patronals de Sant Narcís i Sant Andreu; la Santa diada de Tots Sants i la cristiana Commemoració dels fiels difunts; les sencilles, en pró, devotíssimes comunions generals dels estudiants cada mes; la Salve ¡oh la Salve! que amb tanta fruïció i sant entusiasme canten cada dia doscentes veus a la vesprada; i tantes i tantes altres pràctiques que donan vida a nostra fe, perseverança a nostra esperança i ardiment a la nostra caritat.

La festa de la Aparició.—La gran festa del Casal del Collell, la festa anyal del Santuari i Comarca, la constitueix la que celebrém el dia 25 d'Octubre de cada any per a commemorar l'Aparició de Nostra Senyora. En res va desdir enguany de la importància gran que revesteix. Si be el temps no va acompanyar-hi gaire per quant va plóurer, tinguent que suprimir-se la processó, n'obstant, i donant bona prova de la llur devoció i amor filial, foren moltíssims els fiels de la Comarca que'n varen acompanyar en la solemnitat, no faltant-hi les tant exemplars, per lo piadoses, Autoritats civils i judicials dels pobles del Torn, Cellent, Mieras i Sant Miquel amén de les eclesiàstiques, que amb zel mantenen el foc del amor a nostra Regina en llurs feligresies.

La Immaculada Concepció.—Altra es aquesta de les diades senyalades en aquesta Casa, per més que aquest curs va tenir el caràcter de festa molt íntima degut a les circumstàncies actuals. Les solemnitats religioses, que foren molt concorregudes, constituïren un nou timbre de gloria per al nostre Santuari que així sab continuament, perseverantment procurar la gloria de la excelsa, immaculada, divinal Verge *María*.

Els nostres col·legials sapigueren acompanyar els actes religiosos amb una vetllada que resultá del tot simpática i agradosa. Escaient i ben dit *Parlament* per en M. de Veciana; poesies i proses xamoses i ben declamades per V. Castellanos, D. Caresmar, J. Moner, A. Junyent, J. Passols, F. Balet i E. Llobet; belles peçes a piano per J. Vila, R. Fina, J. Bonet i S. Figueras; boniques cançons populars per la secció de tiplers; i la acertada i artística representació del drama patriòtic *El cabo Noval* per R. Fina, E. Valarino, S. Valero, J. Soler, J. Comas, A. Ylla, P. Riuró, J. Costa, J. Vilallonga, J. Ysern, J. Doménech i P. Canals, tot en conjunt constituí una vetllada remarcable, ben digna de la festa que se celebrava.

Per al tresor de nostre Santuari.—Novament devem donar notícia de valiosos obsequis fets a nostra Senyora. La Sra. Canal de Saguer, de Girona, ha regalat a la Verge del nostre Santuari un ric i artístic corporal; i la Sreta. María de Lurdes Granell, entussiasta celadora de nostra Madona, una preciosa estola amb un ric estoig. Que Santa María del Collell els hi remuneri tant preuada ofrena. Per la nostra part contin amb ferventes oracions i ver agraiment.

Grans mercés.—Els benemerits sacerdots que l'any passat tingueren el felíç acert de commemorar el 25.^è aniversari de la sua sagrada ordenació amb solemníssimes funcions que, com recordarán nostres llegidors, se celebraren en nostre Santuari, han volgut perpetuar tant bona recordança en aquesta Casa amb una ampliació fotogràfica, de grans dimensions, disposada amb el corresponent valió marc, del *grupo* que en aital dia se feu dels sacerdots assistents a la festa presidits pel Rvdm. Prelat, que tant de relleu doná a la santa diada. El Seminari-Col·legi que amb tot desinterés i amb gran entusiasme cooperá a la festa, agraiex com se mereix tant bon obsequi i demana a la sua Reina una especial i copiosa benedicció per a tots aquells, que a les seues plantes volgueren dignament celebrar ses Noces de plata sacerdotals.

Remerciament.—El devem a nostre volgut amic en Frederic Masriera, un día alumne d'aquesta Casa i avui llorejat artista de la Ciutat Comtal, per un bon microscopi amb que ha volgut enriquir nostre material d'ensenyança.

Així mateix devem mostrar nostre agraiment envers varies persones que'ns han regalat diferents exemplars d'especies zoològiques com son: una cigonya (*Ciconia ciconia* L.), una garça real cenicienta o agró (*Ardea cinerea* L.), una garça real purpúrea (*Ardea purpurea* L.), i un sauri africá sens dubte del género *Iguana*. Els bons amics a quins ho devem son respectivament: D. Carlos Planadecursach, de Riudaura; Srta. Angelita Ribas, de Tordera; Mn. Josep Caritg, de Besalú; i D. Joan Alsina, de Fernando Poo.

A tots les més corals gracies.

A major gloria de Santa María del Collell.—El día 21 de Gener en les piles baptismals de Sant Pere de les Preses es estat batejada una filla del ex-alumne d'aquest Establiment D. Rafel Juli, germá del nostre Mn. Benet, i a la nova cristiana se li es imposat el nom de María del Collell. No cal dir que amb ver goig havem vist aquesta piadosa iniciativa i que desitjem amb tota l'ànima que aquesta pràctica sia extesa, car mol pot contribuir a augmentar la gloria de la nostra Madona i a escampar arreu les seues tendreses i benediccions. A la primera María del Collell i la sua piadosa familia els hi augurem una especial benedicció, ja que la Verge Santíssima no pot deixar sens premiar un tant amorós obsequi i una tant tendra devoció.

Notes d'estadística piadosa.—Durant l'últim trimestre la vida piadosa en nostre Santuari ha donat les sumes que segueixen:

Octubre:	6 oficis:	487 misses;	3875 comunions
Novembre:	9 »	483 »	3925 »
Desembre:	11 »	392 »	3518 »

Vegis ara a continuació el resum de les estadístiques que havem publicat durant tot l'any de 1916:

<i>Oficis</i>	<i>Misses</i>	<i>Comunions</i>
121	4400	33842

Prosperitats i benediccions del Cel.—Les desitjem amb tota l'ànima a tots els nostres ex-alumnes, favoreixedors i devots de Santa Maria del Collell, amb motiu de l'entrada al any de gracia de 1917.

El Certamen anual del Establiment.—Fa ja molts dies que se feu públic el Cartell de convocatoria del Certamen IX.⁶ d'aquest Seminari-Col·legi. A continuació ne donem copia per a lo que pugua interessar a nostres llegidors.

Certamen Literario-Catequístico

del Seminario-Colegio de
Santa María del Collell

AÑO IX

Convocatoria

El Seminario-Colegio de Santa María del Collell abre el noveno de sus certámenes, en el que podrán tomar parte todos los alumnos y ex-alumnos a tenor de la presente convocatoria.

Sección de Ex-alumnos

Tema: Se deja al libre arbitrio del autor.

Premio: *Un objeto de arte.* Regalo del Rdmo. e Ilmo. Sr. Obispo de esta diócesis.

Sección de Apologética

Tema: «Divinidad de Jesucristo demostrada por las manifestaciones que de sí propio hizo».

Premio: *Una obra apologética.* Regalo del Rvdo. D. Jaime Puig, ex-catedrático del Establecimiento.

Sección de Litúrgica

Tema: «El canto de los actos del culto católico: su historia e importancia».

Premio: *Obres completes de Mn. J. Verdaguer.* Regalo del Rvdo. D. Pedro Masnou, ex-catedrático del Establecimiento.

Sección de Catecismo mayor

Tema: «Quienes son miembros vivos del cuerpo místico de la Iglesia».
Premio: *Una imagen de S. Luis Gonzaga*. Regalo de la Congregación de Nuestra Señora del Collell.

Sección de Historia Bíblica

Tema: «Breve explicación de las siete Parábolas del Reino de Dios».
Premio: *Una obra literaria*. Regalo de la V. O. T. de Santa María del Collell.

Sección de Catecismo breve

Tema: «En qué consiste la verdadera devoción a la Virgen».
Premio: *Un objeto de arte*. Regalo del Apostolado de la Oración de este Establecimiento.

Sección de Catecismo menor y breve

Tema: «Condiciones que se requieren para recibir bien los sacramentos de Penitencia y Eucaristía».
Premio: *Una imagen del Niño Jesús*. Regalo del Establecimiento.

Notas y condiciones:

- I.—La sección de Apologética comprende los cursos octavo del Seminario, quinto y sexto del Bachillerato, y tercero del Comercio. La sección de litúrgica, los séptimo del Seminario, y cuarto del Bachillerato. La de Catecismo mayor, los quinto y sexto del Seminario, tercero del Bachillerato, y segundo del Comercio. La de Historia Bíblica, los tercero y cuarto del Seminario. La de Catecismo breve, los de primero y segundo del Seminario, primero y segundo del Bachillerato, y primero del Comercio. Y la de Catecismo menor y breve, los de Instrucción Primaria.
- II.—El Jurado otorgará los accesits que considere convenientes.
- III.—Los trabajos han de ser originales, debiendo estar escritos en castellano o en catalán.
- IV.—El plazo de admisión termina el 18 de Febrero.
- V.—Los trabajos deberán dirigirse en la forma acostumbrada, al Secretario del Jurado.
- VI.—El día 25 de Febrero, en sesión pública, serán abiertas las plicas cuyos lemas hayan resultado distinguidos, a fin de que los nombres de los autores triunfantes puedan ser publicados con anterioridad a la fiesta del Certamen.
- VII.—La fiesta del Certamen tendrá lugar, *Deo volente*, con toda solemnidad, cuando la festividad del Angel de las Escuelas, a la hora que oportunamente se anunciará.

Forman el Jurado calificador:

Ldo. Salvador Fullá, Pbro., presidente. —Ldo. José Morell, Pbro., vocal. —Dr. Francisco Rabassa, Pbro., vocal. —D. Benito Juli, Pbro., Secretario.

Seminario-Colegio de Santa María del Collell, a los 17 de Diciembre del año 1916.

Por la Comisión organizadora, *Benito Juli, Pbro., Srio.*

De la Iglesia en construcció

Estat de l'Obra

Malgrat la feina que 'ns ha donat l'aixamplis del Seminari-Col·legi per a fer lloc destinat a classes i dormitoris pel pensionat, no ha quedat pas entera la nostra obra predilecta; mentres tant s'ha fet bona provisió de pedra picada, s'han cuit les peces de motllo especial i alguns milers d'obra corrent, i de paret se n'han fet molts metres.

L'ábsis a l'hora d'ara ja's pot dir que fa molt goig: la pedra brusca li dona una gràcia que encaixa perfectament amb lo sever de l'estil romànic; la munió de finestrals que l'enrotllen fan simpática la seva austeritat, i els contraforts, que van pujant a nivell dels murs exteriors, li donen un aspecte ferreny i perdurable, essent son conjunt de atinades proporcions i d'escaient misticisme.

La fatxada principal, formada per un cos sortint de cinc cares, la tenim a l'alçada de quinze palms, no obstant l'import bastant considerable de la pedra buxardada i de les moltes canes de murs interiors que l'acompanyen.

Hi ha començades tres columnes del interior amb son basament de pedra. Aquesta sí que es una feina un bon xic dificultosa, porque a la pedrera no sempre surten troços de les dimensions exigides, a més de que també es força costosa de mans.

Ajudant Deu, no tardarem a publicar algunes fotografies, per a que els nostres benivolguts llegidors puguin tenir un concepte més exacte de lo que venim manifestant en aquesta secció.

Subscripció general

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
SUMA ANTERIOR...	40407'45	D. Josep Soler de Morell	
Rt. Jordi Peric (2. ^a vegada).	25	(2. ^a vegada).	5
» Josep Jordá » »	5	D. ^a Juliana S. de Bonal.	25
» Domingo Perramón (2. ^a)	2'50	» Teresa Martí..	12
» Josep Forn..	25	» María Llopis de Soler..	5
» M. P. Per haver tornat		» Narcisa Fina V. ^a de Bota	2
la salut a un parent meu		» María Aragonés..	10
quina vida la Ciencia donava		Una Associació Católica.	25
per perduda.	25	Una devota..	1
» Josep Jofre..	25	Una devota (3. ^a veg.).	50
» Martí Estañol..	25	D. Benet Adroher.	300
» Joan Ferrés (2. ^a veg.).	2	» Salvador Torras..	50
» Rafel Picola.	5	» Pere Illa.	10
» Vicens Taberner (3. ^a v.)	25	» Joan Garriga.	10

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
D. Francisco Parcerissa.	50	D. Antoni Dalmau.	13'65
» Joan Vila.	10	» Josep Plana.	5
» Josep Granell.	13	» Frederic Toló.	10
» Josep Buxó.	250	» Joan Molera.	15
» Josep Domingo.	25	» Joan Suñer	50
» Teófil Cusí.	3	» J. A. (3. ^a veg.).	10
» Josep Carbó.	5	D. ^a Montserrat Vila (2. ^a v.)	5
» Joan Bori.	1	En sufragi de la Srta. Ma-	
» Josep Ribas.	100	ria Verdaguer.	150
» Ferrán Perpiñá.	50	Un devot.	5
» C. P..	20		
		SUMA.	<u>41867'60</u>

Subscripció mensual

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
Claustre de Professors.	59	D. ^a Francisca Castellá.	1
M. I. Sr. Josep Morera.	10	D. Joaquim de Espona.	1
D. Narcís Casademont.	5	Una devota.	2
D. ^a Dolors Rovira.	1	D. ^a Maria Alúm.	1
Rt. Sebastià Puig.	2	Família Morell de Pineda	0'50
» Josep Burch.	1	D. ^a Rita Cargol Vda. Plá.	1
» Josep Jordá.	1	Família Nabot de Vilanant	1
» Joan Obrador.	2	Rt. Jaume Arcelos.	5
» Josep Pol.	1	» Josep Jordá Durán.	2
» Antón Figueras.	2	» Arseni Griera.	1
» Pere Masnou.	5	D. Pere Coll.	25
D. Francisco Coll.	2	Rt. Benet Gimbernát.	1
» Miquel Verdaguer.	5	» Andreu Compta.	4
Rt. Josep Oliver.	2	Srs. Rafel i Lluís Juli.	1
» Enric Murtra.	2	D. ^a P. A.	1
D. ^a Angela Corcoy.	1	D. Jaume Geli.	2
D. Jaume Corcoy.	1	Rt. Francesc Sala.	2
Rt. Salvador Plana.	1	» Josep Mundet.	2
D. Carles Puigrefagut.	1	D. Francisco Colomer.	1
» Benet Bosch.	2	Varis terciaris i terciaries	
D. Ignaci Font.	1	de St. Francesc.	11'30
» Miquel Font.	1	D. ^a Josepa Larumbe.	1
» Marián Manich.	1	D. Baltasar Molar.	1
» Rafel Garriga.	2	Rt. Antón Cullèll.	1
» Joan Gifre.	2	D. ^a Modesta Negre.	2
» Agustí Bassetas.	1	Rt. Joan Alberti.	1'25
D. ^a Francisca Jorba de		D. ^a Angela Turbau Vda.	
García.	1	de Coll.	1
Rt. Francisco Santaularia	1	D. Josep Rierola.	1
D. Enric Valarino.	1	» Jaume Doménech Du-	
Rt. Esteve Espuña.	1	rán.	1
D. ^a Ramona Sallent Vda.		» Manel Barguñá.	2
Roselló.	1	D. Josep Boris.	1
Rt. Jacinto Terriscabris.	0'50	» Pere Desmiquels.	0'25
D. Pere de Pol.	2'50	Rt. Joan Planella.	1
Rt. Julius Fábrega.	2	» Josep Castelló.	1

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
Rt. Bartomeu Compta.	1	Una devota de Mieras..	1
D. Josep Garriga.	1	D. Joan Llorens.	1
» Josep Compta.	5	Rt. Josep Esparch.	3
» Jaume Oliveras.. . . .	2	» Joan Geronés.	3
» Ramón Adroher.	5	D. Francisco Mas.	0'20
Rt. Ernest Cuffi.	1	» Josep Fernández.	1
D. Jaume Planiol.	5	Rt. Josep Casas.	1
Sret. Santiago Figueras. . .	1	En sufragi de M. Eroles. . .	1
D. Francesc Jordà.	0'25	La nena Maria del Collell	
» Francesc Monsalvatje..	2	Juli Danés.	0'50
» Antoni Alemany.	5		
		<i>Suma.</i>	<u>244'25</u>

Subscripció popular

Chors de deu persones a deu céntims per cap mensuals

<u>Pobles</u>	<u>N.º del chor</u>	<u>Celadors</u>
Aiguaviva.	11	Srta. Rita Capó.
Arbucias.	13	D.ª Adelaida Corominas.
	107	» Maria Masferrer.
Bagur.	1	Srta. Maria Pi.
	8	» Isabel Corp.
	6	» Mercé Corredor.
Balenyá.	49	Srta. Carme Puigrefagut.
Banyolas.	2	Srta. Engracia Casademont.
	91	» Angela Rovira.
	10	» Joaquina Rovira.
	50	Srt. Francisco Estartús.
	106	Srta. Margarida Tarradas.
Barcelona.. . . .	63	Srta. Carme Borrell.
	24	D.ª Julia Llopis, Vda. de Casagenas.
	44	Srta. Enriqueta Girona.
	35	» Antonia Ribas.
	19	» Catalina Codina.
	40	» Maria Junyent.
	78	D.ª Maria Llopis de Soler.
	95	Srta. Francisca Albín.
	96	» Maria Claro.
	97	» Emilia Santasusagna.
Besalú.	58	Srta Mercé Busquets.
	66	» Dolors Costa.
	72	D.ª Carolina Olivet de Brugués.
	32	Srta. Francisca Prat.
	74	» Libia Terradas.
Blanes.	9	Srta. Adela Roura.
	109	» Maria Bitlloch
	113	» Teresa Peris.
Bordils.	71	D.ª Concha Guytó, Vda. de Prim.
Canet de Adri.	15	D.ª Francisca Jorba de Garcia.
	61	Srt. Josep Garcia.

Pobles	N.º del chor	Coladors
Canet de Mar..	4	D.ª Joaquina Carbonell.
Cassá de la Selva.	38	Srta. Anita Daussá.
	62	» Concepció Dalmáu.
	33	» Lurdes Granell.
	110	» Lola Bota
Castelló de Ampurias.. . . .	83	» María Teresa Mayor.
	82	» Sofia Mayor.
Cistella.	69	D.ª Anna Arnau, Vda. de Albert.
Cubelles.	65	D.ª Ventura Armengol de Arnau.
Falgons.	64	Srta. María Plantés.
Fonteta.	27	Srta. Anita Poch.
Girona.	36	Srta. Francisca Adroher.
	28	D.ª María Aragonés.
	57	D. Joan Amich.
	56	D.ª Rita Cargol, Vda. de Pla.
	26	Srta. Carmela Carreras.
	25	» María Lluisa Carreras.
	3	» Carme de Espona.
	45	» Rosita Nicolazzi.
	59	» Dolors Prat.
	31	» Conchita Pujadas.
	12	» Consuelo Serra.
	75	D. Martiriá Vila.
	47	Srta. Catarina Verdaguer.
Hospitalet de Llobregat.	37	Srta. Montserrat Isern.
Hostalrich.	67	D.ª María Casals.
	17	Srta. Joaquina Serras.
La Bisbal.. . . .	51	D.ª María Carabús, Vda. de Cuffi.
	52	Srta. Consuelo Cuffi.
La Garriga.	20	Srta. Filomena Iglesias.
Las Presas.	14	D.ª Joaquina Arnau de Juli.
	34	» Josepa Figueras, Vda. de Gasó.
La Sellera.	85	Srta. Gracia Peracaula.
Lladó.	79	Srta. Anna María de Falgás.
Llagostera.	84	D.ª Dolors Estartús, Vda. de Garrido.
	98	Srta. Leonor Fàbrega.
Llansá.	118	Srta. Pilar Ballesta.
Malgrat.	104	Srta. María Rabassa.
Manlleu.	18	Srta. María Rierola.
Masnou.	29	Srta. Francisca Bosch.
	21	» Julita Vidal.
Mataró.	112	Sra. Ursula Artigas.
Mieras.	68	Srta. Nuria Teixidor.
	105	» Joaquina Abel.
	16	» Mercé Busquet.
Montagut.	111	Srt. Lluís Blanch.
Olot.	5	Srta. Rosita Llosas.
	88	» Mercé Puigdevall.
	48	» Concepció Vayreda.
	108	» Pilar Mir.
	117	» Manela Lagares.
Palautordera.	41	Srta. Concepció Riu.
Pineda.	42	Srta. Antonia Morell.
	43	» Catarina Serra.

Pobles	N.º del chor	Caladors
Pujals dels Caballers.	60	Srta. Concepció Geli
Pujarnol.	76	Srta. Pilar Frigola.
Riudaura.	90	Srta. Josepa Bataller.
	92	D.ª Petronilla Puig.
	86	» Antonia Roquer.
Romanyá de Ampurdá.	54	Srta. Pilar Romans.
Sabadell.	53	Srta. Pilar Parcerisa.
Salt.	94	Srta. Concepció Coll.
Sarriá (de Barcelona).	46	Srta. Rosa Estartús.
	116	» Nuria Guarro.
Sant Feliu de Guixols.	115	D.ª Mercè Barraquer de Burch.
St. Feliu de Pallarols.	55	D.ª Gertrudis Fàbrega.
	114	Srta. Leonor Bastons.
St. Jaume de Llerca.	80	Srta. Anastasia Durán.
	102	» Amalia Durán.
	103	» Dolors Durán.
St. Juliá de Ramis.	39	Srta Pietat Arnau.
St. Miquel de Campmajor.	93	Srta. Maria Xampró.
	100	» Nuria Estany.
St. Pol de Mar.	23	Srta. Ramona Planiol.
	22	» Antonia Planiol.
	7	» Presentació Vila.
Santa Pau.	87	D.ª Leonor Fàbrega.
	99	Srta. Mercè Vila.
Tarrassa.	81	Srta. Assumpció Gibert.
	119	» Dolors Borrás.
Terradellas.	89	D.ª Maria Trías de Ros.
Torn.	73	Srta. Joaquina Batlle.
	30	» Teresa Mercader.
TorrueLLa de Fluviá.	77	Srta. Dolòrs de Pont.
Tortellá.	101	D.ª Maria Vila.
Ullastret.	70	Srta. Concepció Albert.

Total: 119 chors

Nostres amics difunts

- Srta. M.ª del Pilar de la Torre i Fortuny, germana del ex-alumne Josep M.ª, a Barcelona.
- Sret. Emili Aragó i Busoms, alumne que fou d'aquest Establiment, a Barcelona.
- D.ª Teresa Obiols de Serrajordia, mare del difunt ex-alumne Lluís, a Barcelona.
- D.ª M.ª del Carme Llach i Sastre de Ordis, neboda de nostre ex-alumne Mn. Narcís Llach, a Crespiá.
- D. Joan Porta Nolla, ex-alumne i pare dels col·legials actuals Joan M.ª i Josep M.ª, a Banyolas. Morí el dia 25 de Octubre, festa de la aparició de nostra Senyora, tal com ferventment ell li demanava.
- D.ª M.ª del Carme Vilanova, avia dels col·legials Miquel i Lluís Vila i Perpiñá, a Orfans.

D. Lluís Riuró, pare dels alumnes Fernando, Joaquim i Jaume, Mieras,
D. Marçal Mata i Dalmau, ex alumne, a Las Presas.
D. Josep Solés, pare de nostre bon amic el Sr. Ecónom de Banyolas, en
aquesta població.

—R. I. P. A.—

Al donar a les respectives famílies nostre condol preguem als lectors del
BUTLLERÍ ofereixin algun sufragi a favor d'aquests difunts. Per a ells re-
sem diàriament un Pare nostre en el Sant Rosari.

Seminario-Colegio

de

Santa María del Collell

dirigido por Reverendos Sacerdotes nombrados por el Ilmo. Sr. Obispo de Gerona

Bajo el manto protector de Santa María del Collell, en sitio
agradable y templado, entre Gerona y Olot, levántase este Semi-
nario-Colegio fundado en el año 1851 por el Excmo. e Ilmo. Doc-
tor D. Florencio Lorente y Montón, Obispo de Gerona, para honrar
a la Madre de Dios y ofrecer a la juventud inocente un medio fácil
y económico de crecer en virtud y letras.

Instrucción primaria.—Estudios del Bachillerato.
Segunda enseñanza completa para los seminaristas.
Estudios libres de Comercio.

Alimentación sana y abundante.
Dormitorios con luz eléctrica y vistas al campo.
Teléfono en combinación con la red Peninsular.
Buena carretera a Bañolas y Gerona.

Pensión mensual, 60 pesetas.

Matricula del presente curso, 210 alumnos.—Internado, 144.

Para más instrucciones y datos dirigirse al Sr. Director, o a cualquiera
de los representantes que el Establecimiento tiene en los siguientes
puntos:

Barcelona: D. Luis Codina, Obispo, 2 bis (cerería).
Gerona: Vda. e H. de J. Franquet, Platería, 26 (librería).
Olot: D. Ramón Bonet, Mayor, 3 (librería).

Dirección telegráfica: Collell (Teléfonos: Olot).

OLOT: Imprenta i llibreria de Ramón Bonet, Major, 3.—Teléfono, 56.